EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.7.2021
COM(2021) 427 final

# KOMISJONI ARUANNE

# EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE JA KONTROLLIKOJALE EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FONDI TAGATISFONDI VALITSEMISE KOHTA 2020. AASTAL

{SWD(2021) 209 final}

# SISUKORD


1. Sissejuhatus ..... 2
2. Tegevuse kontekst ..... 2
3. Finantskontod ja olulised eelarvetehingud 2020. aastal ..... 3
   3.1. ELi tagatisfondi finantsolukord 31. detsembri 2020. aasta seisuga ..... 3
   3.2. ELi tagatisega kaetud EFSI toimingud ..... 4
   3.3. ELi tagatisfondi rahastamine ..... 4
   3.4. ELi tagatise realiseerimine ja kasutamine ..... 4
4. ELi tagatisfondi valitsemine 2020. aastal ..... 5
   4.1. Finantsjuhtimine ..... 5
   4.2. Turusuundumused 2020. aastal ..... 5
   4.3. Portfelli struktuur ja peamised riskid ..... 6
   4.4. Tootlus ..... 6
5. Sihtsumma asjakohasuse ja ELi tagatisfondi taseme hindamine ..... 7

## 1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrusega (EL) 2015/1017,[1] mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali, (edaspidi „EFSI määrus“) loodi ELi tagatisfond, mille vahendeid haldab komisjon.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2017. aasta määrusega (EL) 2017/2396[2] muudeti EFSI määrust täiendavalt, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kestust pikendada ning fondi ja Euroopa investeerimisnõustamise keskust tehniliselt täiustada (edaspidi „EFSI 2.0 muudatus“). EFSI 2.0 muudatusega suurendati muu hulgas ELi tagatise suurust ja kohandati ka sihtsummat fondi rahastamiseks. 22. juulil 2015 kirjutasid Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeerimispank (EIP) alla lepingule EFSI haldamise ja ELi tagatise andmise kohta (edaspidi „EFSI leping“)[3].

EFSI määruse artikli 16 lõikega 6 on ette nähtud, et komisjon esitab iga aasta 31. maiks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale aastaaruande[4] ELi tagatisfondi valitsemise kohta eelmisel kalendriaastal, sealhulgas hinnangu sihtsumma asjakohasuse, ELi tagatisfondi taseme ja selle võimaliku täiendamisvajaduse kohta. Selles aastaaruandes kirjeldatakse ELi tagatisfondi finantsseisundit eelmise kalendriaasta lõpu seisuga ja eelmise kalendriaasta rahavooge ning loetletakse olulised tehingud ja esitatakse muu asjakohane teave finantskontode kohta. Aruanne sisaldab ka teavet finantsjuhtimise ning ELi tagatisfondi tulemuste ja riski kohta eelmise kalendriaasta lõpu seisuga.

Finantsmäärusega 2018/1046[5] loodi ühine eraldisfond, et hoida eelarvelistest tagatistest ja finantsabi programmidest tulenevate finantskohustuste katteks ette nähtud eraldisi alates mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027[6] kohaldamise alguskuupäevast. Need sätted jõustusid 1. jaanuaril 2021 ja sellest kuupäevast alates on ELi tagatisfond ühise eraldisfondi eraldi osa.

## 2. TEGEVUSE KONTEKST

ELi tagatis[7] katab järgmisi rahastamis- ja investeerimistoiminguid:

- mille EIP on teinud taristu- ja innovatsioonikomponendi põhiosa raames;
- mille Euroopa Investeerimisfond (EIF) on teinud VKEde komponendi ning taristu- ja innovatsioonikomponendi VKEde / keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate fondi investeeringute alakomponendi raames.

[1] Millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI määrus) (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).
[2] ELT L 345, 27.12.2017, lk 34.
[3] Hiljem, täpsemalt 21. juulil 2016, 21. novembril 2017, 9. märtsil 2018, 20. detsembril 2018, 27. märtsil 2020 ja 27. aprillil 2020 EFSI lepingut muudeti ja sõnastati see ümber.
[4] Käesolev aruanne on kuues ELi tagatisfondi käsitlev aruanne. Eelmised aruanded: COM(2016) 353 final, COM(2017) 326 final, COM(2018) 345 final, COM(2019) 244 final ja COM(2020) 385 final.
[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (edaspidi „finantsmäärus“) (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).
[6] Nõukogu 17. detsember 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027, ELT L 433I, 22.12.2020.
[7] ELi tagatise mahtu suurendati EFSI 2.0 muudatusega 16 miljardilt eurolt 26 miljardile eurole.

Osa EFSI toimingutest on kaetud ELi tagatisega, osa aga tehakse EIP grupi omal vastutusel[8].

Vastavalt EFSI määruse artiklile 12 on ELi tagatisfond likviidsuspuhver, millest tehakse EIP-le väljamakseid ELi tagatise realiseerimise korral. Kui realiseeritud tagatise summa on suurem kui EFSI kontol EIP käsutuses olevate vahendite summa, makstakse need vastavalt ELi ja EIP vahelisele EFSI lepingule välja ELi tagatisfondist. EIP hallatav EFSI konto loodi, et koguda sellele ELi tulud ja sissenõutud summad, mis on seotud ELi tagatisega kaetud EFSI toimingutega, ning maksta kasutada olevate vahendite ulatuses välja realiseeritud ELi tagatis.

ELi tagatisfondi on rahastatud järk-järgult, kuid rahastamine lõpetatakse 2022. aastal. Artikli 12 lõike 4 kohaselt haldab ELi tagatisfondi vahendeid vahetult komisjon, kes investeerib neid usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt ja järgides asjakohaseid usaldatavusnõudeid.

EIP ja EIF vastutavad ELi tagatisega kaetud toimingutega seotud riskide hindamise ja jälgimise eest ning komisjonile aruannete esitamise eest kooskõlas EFSI määruse artikliga 16. Selle aruande ning tulevase tegevuse kohta püstitavate järjepidevate ja mõistlike eelduste põhjal tagab komisjon sihtsumma asjakohasuse ja vaatlusaluse ELi tagatisfondi taseme.

Lisaks sellele esitab EIP vastavalt EFSI määruse artikli 16 lõikele 2 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande, mis sisaldab konkreetset teavet EFSI raames tehtud rahastamis- ja investeerimistoimingutega seotud koguriski ning tagatise realiseerimise kohta.

## 3. FINANTSKONTOD JA OLULISED EELARVETEHINGUD 2020. AASTAL

EFSIga seotud finantsteave on esitatud allpool, jaotatuna nelja jakku:

1) ELi tagatisfondi finantsolukord 31. detsembri 2020. aasta seisuga;

2) EIP grupi tehtud ELi tagatisega kaetud EFSI toimingud 31. detsembri 2020. aasta seisuga;

3) ELi tagatisfondi rahastamine ning

4) ELi tagatise realiseerimine ja kasutamine.

### 3.1. ELI TAGATISFONDI FINANTSOLUKORD 31. DETSEMBRI 2020. AASTA SEISUGA

ELi tagatisfondi koguvarade väärtus[9] oli 31. detsembri 2020. aasta seisuga 8,028 miljardit eurot. Varade hulka kuulusid müügivalmis investeerimisväärtpaberite portfell (7,526 miljardit eurot), USA dollarite valuutaforvardite müük, millel on positiivne nüüdispuhasväärtus ja mis on liigitatud õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaraks (6 miljonit eurot), ning raha ekvivalendid (496 miljonit eurot).

Mis puudutab 2020. aasta finantstulemusi,[10] siis ELi tagatisfondi majandustulemus oli aasta

[8] EIP grupi omavahendite panuse mahtu suurendati EFSI 2.0 muudatusega 5 miljardilt eurolt 7,5 miljardile eurole.

[9] ELi tagatisfondi auditeeritud finantsaruanded on esitatud ELi tagatisfondi käsitlevale aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

[10] Vt ELi tagatisfondi käsitlevale aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendi 3. jagu ELi tagatisfondi

lõpus 21,6 miljonit eurot. Põhiline tulu saadi 17,0 miljoni euro suurusest positiivsest netointressitulust ja müügivalmis väärtpaberite müügist saadud puhastulust[11] (11,1 miljonit eurot). Seda tasakaalustas negatiivne välisvaluuta ümberhindluse tulemus –5,7 miljonit eurot[12]. Ülejäänud netokulu (–0,8 miljonit eurot) koosnes peamiselt kontohalduri tasudest.

### 3.2. ELI TAGATISEGA KAETUD EFSI TOIMINGUD

ELi tagatisest tulenev riskipositsioon seoses EIP grupi tagasimaksmata EFSI toimingutega oli 31. detsembri 2020. aasta seisuga 18,9 miljardit eurot, ELi tagatise maksimumsumma netoarvestuses[13] aga 25,8 miljardit eurot[14]. 18,6 miljardi euro suurust summat on ELi 2020. aasta finantsaruannete lisades kajastatud tingimusliku kohustusena, ülejäänud summa kohta on kajastatud eraldis.

2020. aastal oli ELi netotulu taristu- ja innovatsioonikomponendi alla kuuluvatest EFSI toimingutest 243,4 miljonit eurot[15]. ELi 2020. aasta finantsaruannetes kajastati sellest summast 31. detsembri 2020. aasta seisuga netoarvestuses 76,8 miljoni euro suurune komisjoni nõue EIP vastu.

ELi netokulud, mis olid seotud VKEde komponendi EFSI toimingutega, olid 2020. aastal 295,2 miljonit eurot[16].

### 3.3. ELI TAGATISFONDI RAHASTAMINE

2020. aastal võeti eelarves ELi tagatisfondi rahastamiseks kokku 301 miljoni euro suurune kulukohustus. Sellest summast 153 miljoni euro suurune kulukohustus nähti eelarves ette kooskõlas komisjoni otsusega C(2020) 451. Täiendavad kulukohustuste assigneeringud summas 148 miljonit eurot nähti ette sihtotstarbelise tuluna[17].

ELi tagatisfondi maksti aasta jooksul kokku 1,249 miljardit eurot. Suurem osa sellest oli pärit ELi üldeelarve maksekohustuste assigneeringutest, kuid 156 miljonit eurot saadi EFSI-lt tagasi sihtotstarbelise tuluna ning 5 miljonit eurot kanti eelarveaasta lõpus üle täiendavate maksete assigneeringutena.

### 3.4. ELI TAGATISE REALISEERIMINE JA KASUTAMINE

2020. aastal ei toimunud makseviivitusega toimingutest tulenevaid tagatise realiseerimisi. ELi tagatis realiseeriti siiski järgmiselt:

---

finantsaruannete kohta.

[11] Netonäitaja kajastab 12,7 miljoni euro suurust kasumit ja 1,6 miljoni euro suurust kahjumit.

[12] Pärast USA dollarites nomineeritud portfelliosa valuutariski maandamist, esitatud finantsaruannetes tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutustena.

[13] EFSI 2.0 muudatuse artikli 11 kohaselt ei tohi ELi tagatis kunagi ületada 26 miljardit eurot. ELi tagatise maksimaalsest summast arvatakse maha ELi tagatise realiseerimine ja kasutamine ning VKEde komponendi portfellitagatistoodetega seotud maksed.

[14] Euroopa Liidu 2020. majandusaasta aruande lisades on see näitaja kajastatud netoarvestuses ilma 0,3 miljardi euro suuruste finantseraldisteta.

[15] See summa sisaldab 18,4 miljoni euro ulatuses realiseerimata tulu, mis on saadud taristu- ja innovatsioonikomponendi omakapitaliportfellide õiglase väärtuse suurenemisest 31. detsembri 2020. aasta seisuga võrreldes 31. detsembri 2019. aasta seisuga.

[16] See summa sisaldab 216,5 miljoni euro ulatuses finantseraldisi VKEde komponendi laenuportfellide jaoks ning 23,4 miljoni euro ulatuses realiseerimata tulu, mis on saadud VKEde komponendi omakapitaliportfellide õiglase väärtuse suurenemisest 31. detsembri 2020. aasta seisuga võrreldes 31. detsembri 2019. aasta seisuga.

[17] „Sihtotstarbelised tulud“ tähendavad siin seda, mida tavaliselt nimetatakse „tagasisaadavateks vahenditeks“. Nende hulka kuuluvad näiteks EFSI tasu, dividendid, kapitali kasvutulu ja iga-aastased tagasimaksed, sealhulgas kapitali tagasimaksed, vabastatud tagatised ja EIP-lt tagasi saadud laenude põhiosa tagasimaksed.

- 33,1 miljonit eurot väärtuse korrigeerimiseks[18] taristu- ja innovatsioonikomponendi raames;
- 2,3 miljonit eurot EIP rahastamiskuludeks[19] taristu- ja innovatsioonikomponendi raames;
- 2,1 miljonit eurot sissenõudmiskuludeks[20] taristu- ja innovatsioonikomponendi raames;
- 37,5 miljonit eurot euroväliste riskide maandamiseks VKEde komponendi raames.

Kõik tagatise realiseerimised tasuti EFSI kontol olevatest rahalistest vahenditest, välja arvatud üks realiseerimine VKEde komponendi raames, mis tasuti osaliselt ELi tagatisfondist (0,5 miljonit eurot).

# 4. ELI TAGATISFONDI VALITSEMINE 2020. AASTAL

## 4.1. FINANTSJUHTIMINE

ELi tagatisfondi investeerimisportfelli investeeritakse kooskõlas varahalduse põhimõtetega, mis on sätestatud komisjoni 21. jaanuari 2016. aasta otsuses C(2016) 165, millega kiideti heaks ELi tagatisfondi varahalduse suunised.

Nende suuniste kohaselt tuleb tagada investeerimisportfelli vara piisav likviidsus, et võimaldada vajaduse korral tagatise realiseerimine, ning hoida samal ajal tulu ja riskitase optimaalsena, et oleks tagatud kõrgel tasemel turvalisus ja stabiilsus.

Võeti vastu investeerimis- ja riskijuhtimisstrateegiad, mis kajastavad investeerimiseesmärke ja turuväljavaateid. Investeerimisstrateegia eesmärk oli varasid mitmekesistada, kasutades erinevaid fikseeritud tulumääraga varaklasse.

## 4.2. TURUSUUNDUMUSED 2020. AASTAL

2020. aasta turusuundumusi mõjutasid valdavalt COVID-19 viirus, selle laastav mõju rahvatervisele ja maailmamajandusele ning valitsuste ja keskpankade kiire ja jõuline poliitiline reageerimine.

Fikseeritud tulumääraga väärtpaberite turgudel algas aasta tänu Ameerika Ühendriikide ja Hiina kaubandussuhetes tehtud edusammudele ning üldiselt positiivsele majandususaldusele optimistlikult. Kümneaastase Saksamaa riigivõlakirja (Bund) tootlus saavutas jaanuari keskel –0,16 % taseme, mis osutus kogu aasta kõrgeimaks tasemeks.

Märtsi paiku, kui viiruse oht muutus üha ilmsemaks, kehtestati üle poolele maailma elanikkonnast liikumispiirangud. See tekitas ülemaailmse šoki nii pakkumise kui ka nõudluse poolel, eriti otseteenuste puhul.

Finantsturge üle kogu maailma tabas ootamatu šokk, millega kaasnes riskide võtmise soovimatuse ja volatiilsuse märkimisväärne järsk tõus. Sellest tulenev „raharalli“ tõi kaasa varade kiirmüügi, põhjustades häireid ja ohustades finantsturgude stabiilsust.

Aktsiaturud läksid järsult langusse ja investorid valisid turvalised varad, nagu Bund, mille

[18] Vt EFSI lepingu artikli 8.1 punkt b.
[19] Vt EFSI lepingu artikli 8.1 punkt d.
[20] Vt EFSI lepingu artikli 8.1 punkt d ja artikkel 11.7.

tootlus vähenes märtsi keskpaigaks kiiresti aasta madalaimale tasemele (–0,86 %). USA riigikassa võlakirjade tootlus langes veelgi enam, millele aitas kaasa kaks USA Föderaalreservi poolt märtsi alguses tehtud erakorralist intressimäära kärbet kokku 150 baaspunkti ulatuses. Seejärel turvaliste varade tootlused pöördusid ja kasvasid turgude ebakindluse ja vähe likviidsuse tingimustes sarnaselt ülejäänud fikseeritud tulumääraga väärtpaberite tootlusega. Bund liikus kümme päeva pärast aasta madalaimale tasemele jõudmist tagasi –0,20 % poole. Muude Euroopa riigivõlakirjade hinnavahe Bundiga suurenes oluliselt, nagu ka kõigi muude fikseeritud tulumääraga varaklasside hinnavahed.

Usalduse taastamiseks võtsid valitsused kasutusele päästepaketid ja keskpankade rahapoliitika oli enneolematult toetav (nt baasintressimäära alandamine ja/või varaostud). See aitas turgudel rahuneda ja varade väärtuse üldistel hinnangutel taas tõusta. Pärast volatiilset märtsi stabiliseerusid hinnavahed alates aprillist, liikudes üldiselt vähenemise trajektooril. Enneolematute fiskaalpakettide väljakuulutamine kogu maailmas ja Euroopas, eelkõige 750 miljardi euro suurune taasterahastu „NextGenerationEU“, kergitas juunis pisut üldisi tootlustasemeid, kuid langusriskide püsimise tõttu jätkasid keskpangad soodsate rahastamistingimuste tagamist. Euroala tootlused ja hinnavahed vähenesid üldiselt ülejäänud aasta jooksul järk-järgult, samal ajal kui investorite usalduse suurenemine jätkus tänu vaktsineerimisega seotud edusammudele ja väljavaatele, et pärast novembrikuised valimisi Ameerika Ühendriikides on oodata lisastiimuleid. Bund lõpetas aasta –0,57 % tasemel.

Kuigi fikseeritud tulumääraga väärtpaberite turgusid iseloomustas väga suur volatiilsus, pakkusid need üldiselt ahvatlevaid investeerimisvõimalusi, mis omakorda aitas kaasa ELi tagatisfondi positiivsele tulemile aasta lõpu seisuga.

### 4.3. PORTFELLI STRUKTUUR JA PEAMISED RISKID

ELi tagatisfondi portfelli aasta lõpu näitajatest ilmneb, et portfell on varaklasside ja reitingukategooriate poolest hästi hajutatud. Lisaks tagavad hajutatuse ka muus valuutas kui eurodes (USD) nomineeritud väärtpaberid, milleks on USA riigivõlakirjad ja teiste USA emitentide võlakirjad (nt riigiüleste emitentide võlakirjad, muud riigi või asutuste võlakirjad), ning raha, mis moodustavad ligikaudu 6 % portfellist. Valuutarisk on maandatud.

Keskkonna-, sotsiaalsetele ja valitsemiskriteeriumidele vastavate võlakirjade osakaal oli 2020. aasta lõpus 9,5 % võrreldes 6,9 %-ga 2019. aasta lõpus. Portfelli kestus[21] 2020. aasta lõpu seisuga oli 3,19 aastat, samal ajal kui selle keskmine krediidireiting oli BBB+.

Ligikaudu 33 % portfellist koosnes alla üheaastase tähtajaga võlakirjadest, ujuva intressimääraga võlakirjadest ja lühiajalistest rahaturuinstrumentidest, mis tagavad portfellile täiendava likviidsuspuhvri.

Portfelli struktuur (kestus, krediidirisk ja likviidsus) on kujundatud prognoositud rahavoogude alusel, mis tulenevad ELi tagatisega kaetud EFSI toimingutest (nt prognoositud realiseerimine ja tulu).

### 4.4. TOOTLUS

Aastatootluse arvutamisel võetakse aluseks ajaliselt kaalutud näitajad, et vältida portfelli suurusest (mis aasta jooksul endiselt kasvas) tulenevat mõju.

[21] Kestuse andmed osutavad modifitseeritud kestusele, millega mõõdetakse võlakirja hinnatundlikkust intressimäära muutuste suhtes. See näitaja põhineb põhimõttel, et väärtpaberi hind ja intressimäär on pöördvõrdeliselt seotud.

Turutingimustes, mida iseloomustasid tervisega seotud volatiilsus ja enneolematult väikesed tootlused, oli fondi absoluuttootlus aasta arvestuses 2020. aastal 1,246 %. See tulem on kooskõlas EFSI sihttaseme aastatootlusega (1,23 %). Nii sihttaseme kui ka portfelli 2020. aasta tootlust mõjutasid siiski valdavalt positiivsed tulukõverad. Võttes arvesse enneolematult madalale tasemele kukkunud ELi ja USA tootlusi, võivad portfelli ja sihttaset eelseisvatel aastatel negatiivselt mõjutada vastupidised kõverad (st kasvavad tootlused).

## 5. SIHTSUMMA ASJAKOHASUSE JA ELI TAGATISFONDI TASEME HINDAMINE

31. detsembri 2020. aasta seisuga oli EFSI raames lepinguid sõlmitud kõigi liikmesriikidega ja kokku 82,7 miljardi euro väärtuses: 57,2 miljardi euro väärtuses taristu- ja innovatsioonikomponendi raames (629 toimingut) ja 25,5 miljardi euro väärtuses VKEde komponendi raames (792 toimingut). See näitab üldiselt märkimisväärset kasvu võrreldes 31. detsembriga 2019, kui sõlmitud lepingute väärtus oli kokku 68,7 miljardit eurot. Eespool esitatud näitajad kajastavad EIP grupi sõlmitud lepingute koguväärtust alates EFSI loomisest, samas kui tagasimaksmata nõuded on EFSI raames antava ELi tagatisega ainult osaliselt kaetud. Viimast on üksikasjalikumalt kirjeldatud käesoleva jao järgmistes lõikudes ja eespool 3. jaos. 31. detsembri 2020. aasta seisuga oli ELi tagatisega kaetud tagasimaksmata nõuetest tingitud üldine riskipositsioon 18,9 miljardit eurot (16,5 miljardit eurot taristu- ja innovatsioonikomponendi ning 2,4 miljardit eurot VKEde komponendi puhul), st suurem kui 2019. aastal, mil see oli 18,4 miljardit eurot.

ELi eelarve riskipositsioon seoses võimalike tulevaste maksetega, mis tulenevad ELi tagatisega kaetud ja lepingutes võetud (tagasimakstud või tagasimaksmata) kohustustest, oli 24,1 miljardit eurot (18,5 miljardit eurot taristu- ja innovatsioonikomponendi ning 5,6 miljardit eurot VKEde komponendi puhul).

Taristu- ja innovatsioonikomponendis oli ELi tagatisega kaetud tagasimaksmata nõuete maht 16,5 miljardit eurot, millest 15,2 miljardit eurot oli seotud võlatoimingutega ja 1,3 miljardit eurot omakapitalitüüpi toimingutega.

Juhul kui nendest taristu- ja innovatsioonikomponendi toimingutest tekib kahjum, kaetakse see ELi tagatisest vastavalt EFSI lepingus sätestatud tingimustele. Kui tegemist on taristu- ja innovatsioonikomponendi võlaportfelli ja riiklike tugipankade omakapitaliportfelliga, antakse taristu- ja innovatsioonikomponendi raames ELi tagatis portfelli esimese järjekoha kahjust tuleneva riskiosa tagatisena. Kui tegemist on taristu- ja innovatsioonikomponendi standardomakapitaliportfelliga, antakse ELi tagatis täieliku tagatisena, tingimusel et EIP investeerib oma vastutusel samadel tingimustel samas summas.

31. detsembri 2020. aasta seisuga oli VKEde komponendi puhul ELi tagatisega kaetud tagasimaksmata nõuetest tingitud riskipositsioon 2,4 miljardit eurot, millest 1,7 miljardit eurot oli seotud tagatistoimingutega ja 0,7 miljardit eurot omakapitalitoimingutega[22].

Kui VKEde komponendi tagatistoimingutest tekib kahjum, kaetakse see eeskätt InnovFin'i VKEde tagatisrahastu, COSME laenutagamisrahastu, kultuuri- ja loomesektori tagatisvahendi ning Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi tagatise rahastamisvahendi sissemaksetest. EFSI VKEde komponendi raames kaetakse kõrgema nõudeõiguse järguga kahju, mis ületab ELi panust. EFSI kombineeritud toote puhul katab EFSI toimingutega seotud teise järjekoha kahjust tuleneva riskiosa pärast liikmesriiki või korraldusasutust, samal ajal kui EIF katab täiendavalt kõrgema nõudeõiguse järguga kahjust tulenevad riskid. VKEde

[22] Nagu on märgitud ELi finantsaruannetes 31. detsembri 2020. aasta seisuga, välja arvatud tagatislepingud, mille kättesaadavusperiood algab 2021. aastal.

komponendi oskuste ja hariduse toote puhul annab EFSI tagatise kuni 80 %-le igast toimingust, mille kohta on leping sõlmitud.

VKEde komponendi omakapitalitoodete alakomponentide puhul kaetakse mis tahes kahju proportsionaalselt EFSI raames antava ELi tagatisega ja EIFi poolt olenevalt nende panusest, mis on täpsustatud EFSI tagatislepingus. Omakapitalitoote 2. alakomponendi puhul katab InnovFini omakapitalirahastu esimese järjekoha kahju. VKEde komponendi erakrediiditoote puhul katab EFSI esimese järjekoha kahjust tuleneva riskiosa ja VKEde komponendi kasvuettevõtete riskikapitali abil toetamise meetme puhul annab ta täieliku tagatise.

ELi tagatisfondi sihtsummaks on määratud 35 % kõigi ELi tagatisega kaetud kohustuste summast[23]. ELi tagatisega kaetud toodete riskihindamine näitab, et sellise sihtmäära korral oleks ELi eelarve üldiselt võimalike ELi tagatise realiseerimiste eest piisavalt kaitstud, võttes arvesse EIP toimingutega seotud sissenõudeid, tulusid ja tagasisaadavaid vahendeid. Seepärast peetakse sihtmäära 35 % asjakohaseks.

Kuna ELi tagatisfond, mis on alates 2021. aasta jaanuarist ühise eraldisfondi osa, on kuni 2022. aastani veel kasvuetapis, hinnatakse vahendite täiendamise vajadust alles hilisemas etapis.

[23] Vt EFSI määruse artikli 12 lõige 5.